

F

eridos

Vladimir Vasiljev · Ana Kitajeva

EINANTYS Į NAKTĮ

445 PASAULINĖS FANTASTIKOS AUKSO FONDAS

Knjgute.lt

Vladimir Vasiljev, Ana Kitajeva
EINANTYS Į NAKTĮ
Fantastinis romanas

Virš šio pasaulio šviečia dvi saulės – mėlynasis Mearas ir raudonasis Četanas. Du jaunuoliai – vulchas Moranas ir karsa Turė – bėga per Laukinius kraštus į Akmeninį mišką. Iš ten dar niekas nėra grįžęs gyvas. Burtininkai težino, kad Akmeniniame miške užslink Naktis, o kas bus po to – gūdi paslaptis. Tačiau kelias labai tolimas ir pavojingas, juolab kad Moraną ir Turę persekioja visi, kad gali – mat jie vilkolakiai, kurie šiame pasaulyje yra prakeikti.

GERIAUSIAS METŲ FANTASY ROMANAS RUSIJOJE

Iš rusų kalbos vertė NIDA JAKUBAUSKAITĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
445 tomas. Serija įkurta 1990m.

Владимир Васильев, Анна Китаева
Идущие в Ночь
Москва, АРМАДА, 1999

Copyright © by Vladimir Vasiljev, Ana Kitajeva, 1999
Cover art copyright © Martin McKenna, 2007
Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2008
Elektroninė versija © Knygute.lt, 2012

PROLOGAS

Mearas lėtai linko prie melsvose ūkanose skendinčio horizonto. Tolumoje - smailūs nedidelio miestelio stogai ir aukšta, nuo neseniai praūžusių liūčių patamsėjusi siena. Pilvotos kaip milžiniškų vėžlių šarvai uždarytos vartų pusės.

Keleivis sustojęs nusišluostė nuo kaktos prakaitą. Po kojomis kaip tamsus kaspinas gulė kelias - kirsdamas kviečių lauką jis vedė tiesiai prie miestelio vartų.

"Sargybos nematyti, - susirūpinęs pagalvojo keleivis. - Kas ten pas juos atsitiko, ką?"

Keleivis buvo senas, bet dar stiprus - žengė lengvai ir nesikūprindamas. Raukšlės vagojo jo veidą, bet akyse švietė aiškus protas bei tvirta valia. Jokio nešulio keleivis neturėjo.

Minios triukšmas pasiekė jo ausis tik prie pat miestelio vartų. Balsai, trypimas, azartiški riksmi ir ginklų žvangėjimas. Įsiklausęs keleivis žengė toliau. Vartai stovėjo neužrakinti, kairė, nuo viršaus iki apačios magiškais apsaugos ženklais išraižyta jų pusė prasivėrė nuo lengvo stumtelėjimo. Įėjęs pro vartus, keleivis pagal paprotį žemai nusilenkė.

- Taika jūsų šeimoms, gerieji žmonės, ir Tamsa iš aukštybių į jus tenepažvelgia!

Niekas neatsakė. Tik ištaręs privalomą pasveikinimą miestui, keleivis atsisuko ir truputį nustebeęs pažiūrėjo į tuščią sargybinių būdelę. Prie pravirų durų, atremta į tamsią medinę sieną, stovėjo ritualinė sargybinio ietis.

Tašytai akmenimis grįsta, žiedu visą miestelį juosianti aikštė skyrė kraštinius namus nuo įtvirtinimų sienos. Triukšmas sklido iš kvartalo gilumos ir nuolat garsėjo. Keleivis neskubėdamas, kaip ir iki šiol, pasuko prie tilto per žydinčio vandens bei dumblo pilną griovį; dumblo knibždėte knibždėjo tritonų. Kitoje tilto pusėje prasidėjo jau tikra gatvė, į kurią žiūrėjo aprūkę kresnų namukų fasadai.

- Taverna "Linksmasis firkanas", - vos pastebimai krutindamas lūpas perskaitė senis.

Tavernos durys buvo užstumtos didžiule sklende ir užrakintos sunkia pakabinama spy-na.

- Ankstokai užsidarė, - sumurmėjo senis. - Arba vėlokai atsidaro...

Beje, tavernos šeimininkas galėjo gyventi pagal raudonąjį ciklą ir savo įstaigą atidarinėti tik patekėjus raudonajam Četanui. Jeigu taip,

tai jis - nepataisomas kvailys bei niekam tikęs verslininkas, nes protingas verslininkas taver-nos iš viso niekada neuždarinėtų. Juk pasaulyje ir šitame mieste pilna žmonių, kurie gyvena pagal mėlynąjį Mearo ciklą, ir tikrai ne mažiau tokių, kurie gyvena pagal raudonąjį.

Palingavęs galva, keleivis pasuko į centrą vedančia gatve ir nužingsniavo link centrinės aikštės. Riksmiškai bei trenksmai aidėjo vis arčiau.

Minia keleivis pamatė po kelių minučių. Tiršta minia ratu grūdosi apie kelis ankštai vienas prie kito stovinčius namus. Žmonės judėjo sutartinai ir greitai, spausdami rankose peilius, ietis, kirvius, o kiti - tiesiog pagalius. Minioje šmėsčiojo violetinės Tyrujų brolių skraistės.

- Greičiau! Apsupkit, o tai vėl ištrūks!
- Chomai, į viršų!
- Tamsa, ne per kojas gi!
- Prakeikimas, iš kelio, sutryps!
- Va jisai, va jisai, už tvoros!

Orą perskrodė šaižus plėšikiškas švilpimas, nuo kurio užgulė ausis.

Keleivis jau suprato, kas vyksta, ir jo tai ne-nudžiugino. Prisimerkęs jis apsidairė.

Vikri laiba figūrėlė švystelėjo per neaukštą

tvorą, šastelėjo palei kažkokias suklypusias pašiūres ir pasuko už kampo, trumpam dingdama iš akių. Vos akimirkai, nes beveik iš karo ji pasirodė vėl: už kampo tikriausiai tykojo medžioklės azarto įaudrinti varovai. Baikščiai dairydamosi, figūrėlė grįžo prie pašiūrių ir vos neužlėkė ant tokios pačios neapykanta alsuojančios rikiuotės.

Minios neapykantą keleivis juto net per atstumą.

Figūrėlė, netikėtai lengvai išspyrusi sandėliuko duris, nėrė į melsvą prieblandą - langų sandėliuke, žinoma, nebuvo.

- Chomai, duok fakelą!

- Negaliu, apačioj jie, - riktelėjo žmogelis nuo gretimo namo stogo, mosikuodamas kreivu Chadaso kardu.

- Čia, čia fakelai!

- Ugnies!

Dvi rikiuotės susijungė priešais sandėliuką. Bėglys pateko į spąstus. Keli žmonės su liepsnojančiais fakelais rankose nėrė vidun, bet galingas riaumojimas nustelbė minios triukšmą, ir galinga jėga ištrenkė juos lauk, kaip putojantis Džurajos vynas išmuša butelio kamštį.

- Tamsa! Padek, Ruta, padek!

Spigus moters balsas sukliko perrėkdamas minią:

- Oi, vyručiai, nedekit, čia gi mano sandėlis!

- Nutilk, motin, naują pastatysim...

- Ten gi miltai! Ir visas turtas ten, mano vaikai badu numirs!

Liepsna jau lyžčiojo medinį sandėliuko šoną. Paklaikusi moteriškė jau puolė tiesiai į ugnį, kelios poros rankų sugavo ją, bet ji vis tiek plėšėsi bei rėkė.

Bėglys staiga pasirodė ant sandėliuko stogo; minia sukaukė dar stipriau. Godūs liepsnos liežuviai kilo į dangų, dažydami jį raudona šviesa. Pačiu laiku - tiesiai priešais tekančią raudonąją saulę. Be tikslo pasisukiojęs ant stogo, bėglys staiga atsispyrė, perlėkė per ugnį ir šoko į orą - tai buvo nevilties bei skausmo šuolis. Minia aiktelėjo. Bėglys pakibo ant raštuoto karnizo; porą akimirų atrodė, kad neišsilaikęs tuoj nukris į minią, kur jį tučtuojau sudraskys šimtai rankų. Bet jis išsilaikė ir pradėjo vikriai lipti aukštyn.

Keleivis pagalvojo, jog tai neilgam, nes namą vis tiek supa minia. Galingi sargybos vyrai bei patys uoliausi savanoriai veržėsi vidun,

stumdydamiesi ir keikdamiesi tarpduryje.

Bėglys užsiropštė į patį viršų, atsisukęs neapykantos kupinomis akimis pažiūrėjo žemyn, į susigrūdusius žmones. Ir tą pačią akimirką pro pakraigės langelį pralindo pirmasis persekiotojas. Paskui jį - antras, trečias...

Bėglys sukriokė iš nevilties ir, bejėgiškai išskėtęs rankas, sustingo kaip statula. Daugiau kaip dešimt medžiotojų, atkišę ietis bei lazdas, stūmė jį prie krašto. Apačioje siautėjo minia, užvertusi į dangų šimtus įniršio perkreiptų veidų. Ugnis riaumodama rijo vargšės miestietės sandėliuką ir jau ruošėsi persimesti į gretimus namus, bet niekam tai dabar nerūpėjo.

Minia vienu kartu aiktelėjo - "O-och!" - ir viltį praradęs bėglys krito nuo stogo. Vos akimirką jis liko laisvas, kol pasiekė žemę - ir visu sveriu trenkėsi į akmenų grindinį.

Jis buvo dar gyvas, kai pirmoji ietis susmigo į jo krūtinę.

- Į ugnį! Į ugnį jį, kad Tamsa jį suėstų! - užkimęs rėkė nuo gretimo stogo Chomas.

Saulėtekis artėjo, medžiotojai skubino vieni kitus.

Keleivis sunkiai atsiduso. Nors tokių vaizdų jam jau buvo tekę matyti ne kartą... deja.

Vilkolakį miestiečiai sudegino, kol viena saulė danguje dar nebuvo spėjusi pakeisti kitos. Jis mirė iki saulų kaitos ir patekantis Četanas jo jau nebeišgydys.

Dabar jis miręs. Miręs visiems laikams.

1.

ČETANAS, PIRMA DIENA

Aš niekad nemačiau mėlynosios saulės.

Girdėjau, kad tai nepaprastas vaizdas - mėlynas saulėtekis. Dangus dar švyti tamsiai raudonais atšvaitais, paskutiniai raudonojo saulėlydžio lašai kaip kraujas varva už horizonto ir staiga... Akinantis blyksnis! Rytinį dangaus pakraštį perveria pirmas mėlynas spindulys. Dar vienas! Dar! Tamsiai mėlyna žara kyla dangaus skliautu, o paskui ją didingai išsiriti Mearas. Ir prasideda mėlynoji diena.

Taip apie mėlynosios saulės tekėjimą pasakojo man Pelūnas Undis. Reikėjo tąkart paklausinėti jo ir apie raudonąjį saulėtekį. O tai juk tikriausiai primelavo senasis Undis - tesiilsi Tamsybėse jo neblaivi siela. Juk negali mėlynasis saulėtekis taip smarkiai skirtis nuo raudonojo.

O raudonasis - tai ką? Rausta sau po truputį dangus virš stogų, paskiau kambaryje pasidaro truputį šviesiau. O galiausiai - jau visai šviesu ir iš karto matyti, kokia purvina mūsų landynė ir kiek joje nereikalingo šlamšto. Nusispjauti norisi. Va tau ir po viso saulėtekio. Šiaip jau tokie kaip aš ilgai negyvena, tai ir Četano - mėlynosios saulės - nespėja kaip reikiant pamatyti. Antrą arba, pavyzdžiui, trečią dieną po gimimo ateina Tyrieji broliai ir išsineša velnio išperą. Arba iš karto pribaugia kūdikį. Būna, kad ir gimdyvę kartu, jeigu ta iš kvailumo pradeda priešintis.

Aš va, pavyzdžiui, nežinau, gynė mane mano motina ar ne. Aš apie ją iš viso mažai žinau. Kai paaugau tiek, kad galėčiau pasidomėti jos likimu, Bešo gaujoje jau niekas dorai nebeprišiminė, kur jinais dingo. Trečiasis mano gyvenimo ratas pasitaikė sausringas ir skurdus kaip reta. Per mėlynąjį derlių laukai beveik visai nieko nedavė. Nežinau, ar motina numirė nesulaukusi raudonojo derliaus, ar gauja pardavė ją už valgi šiauriečiams kartu su kitomis nereikalingomis moterimis. Ji visai jaunutė dar buvo - jaunesnė negu aš dabar. Undis sakė, kad negraži, balta visa tokia buvo mergiotė - nėra ko ir prisiminti.

Tėvą aš, reikia manyti, irgi turėjau. Bešas iš pradžių manė, kad tai kuris nors iš savų, gal net jisai pats. Bet tokių ryškių raudonplaukių kaip aš gaujoje nėra nė vieno. Matyt, koks svečias pro šalį eidamas dovaną paliko. Mūsų krašte iš viso raudonplaukių mažai. Jeigu mergina raudonplaukė, tai žmonės sako, kad laimės jai gyvenime nebus - nei jai pačiai, nei visai jos šeimai. Bet aš juk ne žmogus, tai tas pasakymas visai net ne apie mane.

O jeigu apie laimę... Gal nereikia, ką?

Kad aš likau gyventi - tik Bešo ir niekieno kito nuopelnas. Arba kaltė - čia jau kaip pažiūrėsi. Bešas, kurį visa gauja už akių vadindavo Kraugeriu, o į akis tituluodavo tik Šeimininku ir niekaip kitaip, tapo mano tėvu bei motina viename asmenyje.

Manau, kad viskas prasidėjo tą akimirką, kai pratrūko rėkti moterys. Moteris Bešas laikė vietoje sarginių šunų. Iškart užstaugia, jeigu tik kas...

...Apytamsiame kambaryje, kuriame neprastų kūnų kvapas maišėsi su įsisenėjusia pigios naminės ir rūkomosios žolės smarve, praverko kūdikis. Viena iš moterų, miegojusių sku-

durų krūvoje kampe, kažką sumykusi pro miegus niuktelėjo į pašonę kaimynei. Ta neramiai pasimuistė, bet neprabudo.

Pro suklypusių langinių plyšius į kambarį smelkėsi mėlynosios dienos šviesa. Kūdikis pravirko garsiau ir subruzdėjo lopšyje, prikabiname prie žemų lubų.

- O kad tave Tamsa pasiimtų! - pasakė balas iš tolimiausio kampo.

Krenkšdama bei dejuodama atsikėlė nuo savo gulto virėja Fonja - vienintelė moteris gaujoje, į kurią visi kreipdavosi vardu, o ne "ei, tu". Mėlynoje prieblandoje senė priėjo prie stalo, paėmė kažkokį skudurą, sumirkė jį bokale likusiu alumi. Kūdikis suinkštė ir pratisai su-niurzgėjo.

- Kalės... tinginės nelaimingos, - bambėjo Fonja, žiūrėdama į miegančias moteris.

Gręždama skudurą ji žengė prie lopšio ir nežiūrėdama kyštelėjo alumi sumirkytą skarmalą vaikui į veidą.

Aštrūs dantukai įsikibo į senės delną.

Fonja iš netikėtumo net nesuriko. Ji trumpai, dusdama aiktelėjo, atitraukė ranką ir pasilenkė prie lopšio.

Išsivyniojęs iš seno sijono, turėjusio atstoti

kūdikiai vystyklus, lopšyje gulėjo naujagimis karsos kačiukas. Ryškiai rudas kailiukas buvo drėgnas, mažos ausytės kietai prispaustos, užtat rausvi nasrai - pilni smulkių, aštrių dantukų. Bet kurios karsos akimis žiūrint, mažylis buvo žavus.

Senoji Fonja buvo ne karsa. Ji garsiai žagtelėjo ir išpūtė akis.

Ant žvėrelio kakliuko juokingai kabėjo mažas medinis amuletas, turintis saugoti kūdikį nuo vilkolakių.

Žvėrelis vėl suinkštė, žiopčiodamas mažučiais nasrais bei kraipydamas snukutį į visas puses. Jo verksmą tikrai buvo galima supainioti su žmonių kūdikio riksmu - tuo labiau, kad verksmo priežastis buvo ta pati. Kūdikis reikalavo maisto.

Kažkuri iš moterų subruzdavo kampe:

- Ko tu ten stovi, sena kvaiša? Duok jai vandens!

Fonja suriko. Tai buvo siaubo klyksmas - gyvuliškas staugimas be žodžių.

Persigandęs kūdikis tučtuojau atsiliepė jau visa gerkle.

Moteris dviem šuoliais atsidūrė šalia, žvilgtelėjo į lopšį ir šaižiai sucypė:

- A-a! Vilkolakis! Gelbėkit! Vilkolakis!

Čia jau atsibudę pradėjo rėkauti visi kiti.

Kai trinktelėjo durys ir ant slenksčio pasirodė pats Šeimininkas, moterys net ne iš karto jį pastebėjo. Atsainiai skaldydamos antausius tiems, kas pasipainiojo po ranka, Šeimininkas perėjo kambarį ir vienu trūktelėjimu nuplėšė nuo vyrių langinę. Mearo šviesa plūstelėjo į kambarį kaip skaidri mėlyna liūtis.

- Nutilkit, - pasakė Šeimininkas. - Kas atsitiko?

Moterys tylėdamos pasitraukė, leisdamos Šeimininkui pamatyti lopšį. Tik viena iš jų - blyški geltonplaukė baltomis blakstienomis truputį užtruko prieš pasitraukdama.

Šeimininkas pagrabaliojo lopšyje ir ištraukė ryškiai rudą, inkščiojantį žvėrelį. Jis ilgai žiūrėjo į mažąją karsą, sūpuodamas ją delnuose - lyg būtų svėręs pirkinį. Paskiau kilstelėjo galvą, nužvelgė moteris sunkiu žvilgsniu:

- Kas pašaliniams prasitars - nosį nupjausiu. Man reikia šito žvėries! Aišku?

Moterys tylėjo....